

14.6.2002

Tiehallinto
Kaakkois-Suomen tiepiiri
Saapunut 16,9 2002
2272,1999 103,94

**VALTATIE 13 TIEJÄRJESTELYINEEN NUIJAMAAN RAJANYLITYSPAIKALLA
YLEISSUUNNITELMA
LAPPEENRANTA**

PA KVL

Hanke

Lähetetään Kaakkois-Suomen tiepiirille
tiedoksi jäljennös lainvoimaisesta päätöksestä.
Helsingissä, Tiehallinnon keskushallinnossa
.....syys.....kuun 12.....päivänä 2002.....
.....Tiehallinto.....

Suunnittelun lähtökohtana on korvata Saimaan kanavan ranta-alueella oleva Nuijamaan nykyinen tulli- ja raja-asema siitä noin 2 km länteen sijoittuvalla uudella asemalla. Kansainväliselle tieliikenteelle vuonna 1975 avatun rajanylityspaikan nykyinen tulli- ja raja-asemarakennus on ollut käytössä 1980-luvun lopulta alkaen. Rajanylityspaikkaa käyttää suurin osa Suomen ja Venäjän välisestä tieliikenteestä. Venäläisten määrä ja suhteellinen osuus (syksyllä 2001 noin 60%) rajanylityksistä kasvaa jatkuvasti pidentäen tarkastusaikoja olennaisesti. Rajanylityspaikan liikennejärjestelyt ovat jo nykyisin täysin riittämättömät etenkin ruuhka-aikoina ja liikenne aiheuttaa lisäksi kasvavaa haittaa Nuijamaan taajamalle.

Alueella on monien viranomaisten toimintaa: rajavartiolaitos, tulli, Järvi-Suomen merenkulkupiiri, Saimaan kanavan hoitokunta, Lappeenrannan kaupunki ja Kaakkois-Suomen tiepiiri. Alustavaa periaatesuunnittelua (valtatie alustava yleissuunnitelma) rajanylityspaikan siirtämiseksi on tehty yhteistyössä tiepiirin ja Leningradin alueen tiekomitean kanssa. Neuvottelut rajanylityspaikan siirtämiseksi sekä Venäjän puolella tarvittavan tien rakentamiseksi on käynnistetty valtioiden välillä.

Suunnittelua Suomen puolella on tehty alueella toimivien organisaatioiden yhteistyönä. Rajanylityspaikan mitoitustarkastelut perustuvat ennusteeseen, jolloin rajan ylittäisi lähes 3 miljoonaa henkilöä vuodessa (vajaat 5000 ajoneuvoa vuorokaudessa). Tiejärjestelyjen tie- ja rakennussuunnitelman laatiminen on jo käynnistynyt Suomen puolella ja tavoitteena on saada tiesuunnitelma valmiiksi vuoden 2002 aikana. Tiejärjestelyjen rakentamisajankohdaksi on kaavailtu ajanjaksoa kevät 2003 – syksy 2004, jolloin myös Senaatti-kiinteistöt rakennuttaisi tarvittavat rakennukset rajavartiolaitokselle ja tullille vuokrattaviksi.

Päätös

Tiehallinnon keskushallinto hyväksyy yleissuunnitelman (tammikuu 2002) ohjeeksi tie- ja rakennussuunnitelman laatimista varten seuraavasti:

Valtatie 13 rajanylityspaikalla tarvittavine tiejärjestelyineen rakennetaan pääosin uuteen paikkaan Nuijamaan taajaman länsipuolelle siten, että järjestelyt valtakunnan rajalla sopivat yhteen Venäjän alueella toteu-

Keskushallinto

Opastinsilta 12 A
PL 33
00521 HELSINKI

Puhelin
0204 22 11

Telefaksi
0204 22 2236

Sähköposti
etunimi.sukunimi@tiehallinto.fi

www.tiehallinto.fi

Arms-222.30.5 23 23 9 2002

Arno
per

H

2272/1999/03

14.6.2002

tettävien järjestelyjen kanssa. Suunnittelussa noudatetaan alueella voimassa olevaa asemakaavaa ja siihen mahdollisesti tehtäviä muutoksia. Rapattilan maantie mt 3902 rakennetaan valtatieltä 13 alkaen noin 1,5 km:n pituudelta suunnitelman periaatteen mukaisesti uuteen paikkaan lännemmäksi. Nykyistä valtatieta siirretään ja parannetaan liikennealueella Juolukkamäen länsipuolella itään noin 0,5 km:n matkalla suunnitelman periaatteiden mukaisesti.

Uuden tulli- ja raja-aseman toiminnalliset järjestelyt perustuvat henkilöliikenteen ja tavaraliikenteen ohjaamiseen omille käsittelyalueilleen. Alkaneen tiesuunnitteluvaiheen aikana alueen sisäiset liikennejärjestelyt ovat jo tarkentuneet ja täsmentyvät edelleenkin yleissuunnitelman mukaisista alueen muun suunnittelun tarkentumisen myötä. Yksityiskohtaiset tie- ja liikennejärjestelyt määrittyvät siten vasta jatkosuunnittelun päättyessä Suomen puolella. Samalla määrittyvät mahdolliset asemakaavaan tarvittavat tarkennukset.

Kustannukset

Rajanylityspaikan tiejärjestelyjen rakentamiskustannuksiksi on yleissuunnitelmassa arvioitu noin 13 miljoonaa euroa (M€, mr-ind. 118,2), josta ensimmäisessä vaiheessa toteutettavien järjestelyjen osuus olisi noin 11,3 M€. Tielain 9. luvun mukaisia korvauksia ei ole vielä arvioitu.

Tiejärjestelyjen toteuttamisen kustannuksiin osallistumisesta eivät osapuolet ole antaneet sitoumuksia. Suunnitelmaselostuksen mukaan liikenteenohjauksen, telematiikan, tievalaistuksen ja aitausten ym. kustannusjaosta on tarkoitus sopia tiesuunnitelmavaiheessa ja Lappeenrannan kaupunki on varautunut rakentamaan alueelle tarvittavan kunnallistekniikan.

Rajanylityspaikan toteuttamisen rakennuskustannusarvio tarkentuu yksityiskohtaisessa tie- ja rakennussuunnitelmavaiheessa, jonka jälkeen voidaan vasta sopia kustannusten jakamisesta eri osapuolien kesken.

Hankkeen vaikutukset

Hankkeen toteuttamisen seurauksena rajanylityspaikan palvelutaso paranee olennaisesti rajamuodollisuuksien nopeutuessa, liikenneuhkat pääosin poistuvat Suomen puolella, liikenteen aiheuttamat häiriöt taa- jamalle vähenevät merkittävästi ja huoltoliikenne kanavan vuokra- alueelle helpottuu.

Kaavatilanne

Nuijamaan alueella on voimassa ympäristöministeriön vahvistama (14.3.2001) Etelä-Karjalan seutukaava 4. Suunnitelman vaatima kaavan tarkistus on tarkoitus tehdä maakuntakaavan yhteydessä. Suunnitelman alueella on Lappeenrannan kaupunginvaltuuston hyväksymä lainvoimainen asemakaava 29.10.2001 ja asemakaavan muutos. Lisäksi alueella on vahvistamaton osayleiskaavaluonnos pvm. 22.1.2002.

14.6.2002

Kuulemismenettely

Suunnitelmaa laadittaessa on maanomistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa, varattu tilaisuus mielipiteen lausumiseen asiasta. Yleissuunnitelmaluonnoksen esittelytilaisuudessa 13.11.2001 Nuijamaan koululla asianosaisilla oli tilaisuus esittää näkemyksiään hankkeesta.

Yleissuunnitelmasta on hankittu Lappeenrannan kaupungin, Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen, Etelä-Karjalan liiton, rajavartiolaitoksen, tullin ja merenkululaitoksen lausunnot. Kuulutus suunnitelman nähtävillä olostä Lappeenrannan teknisessä keskuksessa kaupungintalossa on ollut kaupungin ilmoitustaululla 23.1. – 22.2.2002. Tänä aikana niille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, on varattu mahdollisuus muistutusten tekemiseen.

Muistutukset

Suunnitelmasta on tehty kaksi muistutusta.

Jari Kuokka on muistutuksessaan 14.2.2002 vaatinut omasta ja Emmi Kuokan puolesta aiheutuviin haittoihin ja tielain 62§:ään vedoten, että heidän Suikinmyllyntie 18:ssa sijaitsevan asuinkiinteistönsä markkina-arvon 50% alennus on korvattava tietöimituksessa kertakaikkisena korvauksena 21 000 eurolla (muistutuksen liitteenä arviokirja valokuvineen). Korvausta olisi korotettava edellisestä, jos kiinteistöjen arvo hankkeen aikana Lappeenrannan seudulla oleellisesti kohoaa. Muistutuksessa vaaditaan myös kiinteistön talousvesikaivon liittämisen kunnalliseen vesijohtoverkkoon ja likakaivon mahdollisen liittämisen kunnalliseen viemäriverkkoon korvaamista. Lisäksi vaaditaan oikeuksien valvomisen välittömien edunhoitokulujen korvaamista. Jari Kuokka on 15.3.2002 jättänyt muistutuksen (liitteenä asiakirjoissa) Lappeenrannan kaupungille Nuijamaan osayleiskaavasta ja tiejärjestelyjen aiheuttamasta haitasta ko. kiinteistölle.

Lappeenrannan kaupunki on todennut, että muistutus on kiinteistön omistajan ja tiehallinnon keskinäinen asia, joka tulisi käsitellä tiejärjestelyjen käsittelyvaiheissa.

Tiepiiri toteaa, että vaatimus kiinteistölle aiheutuvan haitan ja edunhoitokulujen korvaamisesta käsitellään aikanaan tietöimituksessa.

Matti Kuokka on muistutuksessaan 21.2.2002 esittänyt muutoksia paikallisen liikenteen järjestelyihin Suikinmyllyntien alueella. Muistutuksen mukaan useat maanomistajat edellyttävät, että valtatielle suunniteltu alikulkukäytävä S1(suunnitelmakartta 2) on mitoitettava siten, että se mahdollistaa myös maatalouskoneiden ja –koneyhdistelmien liikenteen muuta liikennettä vaarantamatta. Alikulkukäytävän olisi oltava mitoitetaan 7,5 m leveä ja 5,1 m korkea. Ennakkolaskelmien mukaan tämänhetkinen alikulun käyttötarve (17 maanomistajan tarpeet) olisi noin 2400 alitusta vuodessa. Muistutukseen liittyy myös tiejärjestelyjen

14.6.2002

luonnosteluja suunnitelmakartan pohjalla. Matti Kuokka on lisäksi yhdessä Jari Kuokan kanssa esittänyt 15.3.2002 täydennyksen muistutukseen Lappeenrannan kaupungille Nuijamaan osayleiskaavaaluonnoksesta koskien tulliasemien minimivälityskykyä. Tässä muistutuksessa on esitetty erilaisia toimenpiteitä asemien minimivälityskyvyn turvaamiseksi.

Lappeenrannan kaupunki on todennut lausuntonaan muistutuksesta, että kevyen liikenteen kulkijoiden lisäksi valtatie poikki tulee olemaan tarvetta myös maatalousliikenteelle. Valtatie 13 liikenne tulee jatkuvasti kasvamaan, joten liikenneturvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden huomioon ottaen on perusteltua mahdollistaa alikulku myös osalle tavanomaista maatalousliikennettä. Tämän yhdistetyn alikulun sijainti ja mitoitus tulee tarkemmin tutkia tiesuunnitelman yhteydessä. Samalla tulee tutkia risteysaluetta ja siihen liittyviä turvallisuuskysymyksiä.

Tiepiiri toteaa, että kevyen liikenteen alikulkukäytävän S1 tarkempi sijainti, mitoitus ja käyttömahdollisuudet ratkaistaan tiesuunnitelman laatimisen yhteydessä. Silloin on detajisuunnitelmien perusteella edellytykset arvioida eri vaihtoehtojen rakenteelliset ratkaisut ja kustannukset. Alikululla on tarkoitus järjestää turvallinen kevyen liikenteen yhteys mahdolliselle palvelualueelle.

Lausunnot

Lappeenrannan kaupunki pitää uutta Nuijamaan rajanylityspaikkaa hankkeena erittäin tärkeänä ja kiireellisenä liikenteen voimakkaan kasvun vuoksi. Uuden raja-aseman kiirehtiminen on erityisen tärkeää niiden moninaisten ongelmien takia, mitä rekkaliikenteestä aiheutuu nykyiselle Nuijamaan taajaman asutukselle. Asemakaava on yhdenmukainen yleissuunnitelman kanssa.

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus toteaa, että suunnittelualueen maankäyttö on voimassa olevan asemakaavan mukaista, eikä ympäristökeskuksen kannalta yleissuunnitelman mukaiselle toteuttamiselle ole maankäytöllisiä esteitä. Rakennusten rakentamiselle LT-alueelle tarvitaan poikkeamispäätös hakemalla sitä ympäristökeskukselta.

Alueen pintavesistä tärkein on Soskuanjoki. Toinen pienempi, mutta merkittävä alueen pintavesi on Häysteenoja, joka yhtyy Soskuanjokeen valtakunnanrajalla. Ojan latvaosalla sijaitsee pieni lampi. Häysteenojan ja sen sivupuron varrella Rapattilan tien eteläpuolella sijaitsevat maakunnallisesti merkittävät Kissanhännän lehdot I ja II.

Yleissuunnitelman mukaisesta toteuttamisesta aiheutuu mm. luontovaiikutuksia, jotka kohdentuvat Soskuanjokeen, mutta erityisesti Häysteenojaan ja sitä kautta em. lehtoihin. Haittavaikutusten minimoimiseksi ympäristökeskus korostaa, että Häysteenojan sekä myös Soskuanjoen suuntaan luontokasvillisuus puustoineen ja pensaikkoineen tulee säilyttää mahdollisimman leveänä vyöhykkeenä. Huomiota on myös kiin-

14.6.2002

nitettävä tulevan rajanylityspaikan laajojen päällystettyjen alueiden pintavalumiin ja niiden ohjaukseen siten, että eroosio ei lisääny.

Tiepiiri toteaa lausunnon johdosta, että luonnonkasvillisuuden säilyttämiseen leveänä vyöhykkeenä Häysteenojan ja myös Soskuanjoen suuntaan kiinnitetään huomiota tiesuunnitelman laadinnassa ja rakentamisessa. Pintavedet ohjataan siten, ettei eroosiota aiheudu. Keskushallinto toteaa lisäyksenä, että ympäristövaikutuksista on tehty selvitys "Nuijamaan uuden tulli- ja raja-aseman rakentaminen, yleissuunnitelma, Ympäristöselvitys" (LT-Konsultit Oy, 2001).

Etelä-Karjalan liitto pitää Nuijamaan rajanylityspaikan liikenteen kehittämisen kannalta uutta tieyhteyttä tärkeänä sekä hankkeen eteenpäin viemistä tärkeänä ja kiireellisenä. Uusi yhteys vähentää rajaliikenteestä Nuijamaan taajamalle aiheutuvia haittoja ja muutoinkin joustavoittaa liikennettä. Voimassa olevassa seutukaavassa ei ole varasta uudelle tielle, mutta maakuntahallitus on omalta osaltaan ollut valmis tarkistamaan seutukaavaa siten, että uusi tielinjaus ja sen aiheuttamat maankäytön tarpeet otetaan huomioon. Tältä osin tarvittavat tarkistukset tehdään maakuntakaavan yhteydessä. Taajamaan saavuttaessa on tien varteen osoitettu seutukaavassa teollisuustoimintojen aluetta (T), joka on tarkoitettu rajanylityspaikkaan liittyvän tuotannon ja palvelujen kehittämiseksi. Suunnitellut tarkastusalueet ja kentät sekä myöhemmin rajanylityspaikalle suunniteltavat rakennukset sijoittuvat suurelta osin näille T-alueille, joten hanke tältä osin sopeutuu kaavaan. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomiota kiinnittää Häysteenojaan ja sitä kautta Kissanhännän lehtoihin kohdistuviin vaikutuksiin.

Rajavartiolaitos ilmoittaa osallistuneensa aktiivisesti yleissuunnitelman laatimiseen ja toteaa, että jatkosuunnittelun pohjaksi on valittu vaihtoehto, johon rajavartiolaitos ja tullilaitos ovat yhdessä päätyneet. Rajavartiolaitoksen kannalta hankkeen toteutuminen on tärkeää ja omissa suunnitelmissaan laitos on valmistautunut siihen, että uusi rajanylityspaikka rakennetaan vuosina 2003-2004 ja otetaan käyttöön vuonna 2005. Laitos on valmis siirtämään toimintonsa uudelle rajanylityspaikalle aiemminkin. Laitos on lisäksi esittänyt eräitä kommentteja ja korjausesityksiä suunnitelman tekstiosaan ja suunnitelman liikennejärjestelyihin jatkosuunnittelussa huomioon otettaviksi.

Tullihallitus toteaa, että nykyisellä rajanylityspaikalla ei liikennejärjestelyjä ole mahdollista laajentaa siten, että tullivalvonnan taso ja liikenteen sujuvuus voitaisiin turvata. Yleissuunnitelma on laadittu hyvässä yhteistyössä käyttäjien kanssa. Se on hyvä lähtökohta jatkosuunnittelulle, jossa tulee huomioida myös alueen sisäisen liikenteen tarpeet. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota eri valvonta-alueiden ja tilojen väliin sujuvaan, viranomaisien työpanosta mahdollisimman vähän sitovaan asiakasliikenteeseen. Myös henkilökunnan ajoneuvo- ja jalankul-

14.6.2002

kureitit sekä pysäköintialueet tulee ottaa tarkasteluun jatkosuunnittelussa. Lisäksi tulee kiinnittää huomiota laajennettavuuteen. Kaikille osatekijöille, niin liikennealueille kuin rakennuksille on osoitettava vähintään 50% laajennusvarat.

Merenkululaitos (Järvi-Suomen merenkulkupiiri / Kartta- ja väyläosasto) toteaa, että rajanylityspaikan tiejärjestelyjen yleissuunnitelma on tavoitteiden osalta Saimaan kanavan luotsikuljetuksia, käyttöhenkilöstön liikkumista ja huoltoliikennettä tyydyttävä. Kuitenkaan yleissuunnitelman kuvauksessa ja vaikutusten arvioinnissa ei Saimaan kanavan käytön ja hoidon eikä muunkaan viranomaisliikenteen tarpeita ole tuotu mitenkään esille.

Kanavan vuokrasopimus asettaa selkeitä velvoitteita kanavaliikenteen hoidolle, kanavan ylläpidolle, vuokra-alueen tienpidolle sekä mm. pelastustoimelle. Kanavalla työskentelevien päivittäinen työmatka ja työtehtävien hoito edellyttää rajan ylitystä ja tämän liikenteen sujumuuteen tulisi kiinnittää riittävästi huomiota. Lisäksi todetaan, että kanavan kulkupaliikenteen ongelmat Venäjän uudella rajanylityspaikalla ovat lähes jokapäiväisiä. Mikäli kulkupaliikenteen sujumuutta ei turvata Suomen rajanylityspaikalla, ei ole perusteita vaatia kulkureittien sujumuutta myöskään venäläiseltä osapuolelta.

Rajanylityspaikan alueella tulisi turvata esteetön pääsy tarkastuspisteelle osoittamalla erillinen viranomaiskaista vuokra-alueen pelastustoimea, luotsikuljetuksia, käyttöhenkilökunnan liikkumista ja huoltoliikennettä sekä muutakin viranomaisliikennettä varten. Tietävästi viranomaiskaistaa on kaavailtu myös Venäjän ja Suomen raja-asemien väliselle tieosuudelle. Yleissuunnitelmassa tulee osoittaa, missä viranomaisreitti rajanylityspaikan alueella kulkee ja kuvata selkeästi sen toimintatapa suhteessa asetettuihin tavoitteisiin.

Tiepiiri toteaa, että rajavartiolaitoksen ja tullin esittämät kommentit ja korjausesitykset käydään perusteellisesti läpi tie- ja rakennussuunnittelun hankeryhmässä. Merenkululaitoksen esitys viranomaisliikenteen esteettömän kulun turvaamisesta oli jo esillä hankeryhmässä 4.4.2002, jolloin päästiin eri osapuolia tyydyttävään kompromissiin.

Tiehallinnon keskushallinnolla ei ole lisättävää siihen, mitä Kaakkois-Suomen tiepiiri edellä on muistutuksista ja lausunnoista todennut.

Jatkosuunnittelusta keskushallinto toteaa, että tiesuunnittelu on jo käynnissä ja yleissuunnitelman mukaiset ratkaisut täsmentyvät suunnitelman valmistuessa.

Sovelletut säännökset Laki yleisistä teistä 10, 24, 24a, 24b, 24c ja 26a§
Asetus yleisistä teistä 14 ja 17§.

14.6.2002

Tiedoksi antaminen

Päätöksestä annetaan tieto kiinteistöjen omistajille ja muille asianosaisille yleisistä teistä annetun lain 106§:n mukaisesti ja tämän lisäksi samanaikaisesti niille suunnitelman johdosta muistutuksen tehneille, joiden osoite on tiedossa, yleisistä teistä annetun asetuksen 18§:n mukaisesti.

Johtaja

Aulis Nironen

Suunnittelujohtaja

Eeva Linkama

LIITTEET

Valitusosoitus

TOIMENPITEITÄ VARTEN

Kaakkois-Suomen tiepiiri

Pentti O. Karvonen